

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
172/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. október 6.

A C-35/20. sz. ügyben hozott ítélet
A (Kedvtelési célú vízi járművel történő határátlépés)

Valamely tagállam – szankciók terhe mellett – arra kötelezheti a saját állampolgárait, hogy érvényes személyazonosító igazolványt vagy útlevelet tartsanak maguknál, amikor – bármely közlekedési eszközzel vagy útvonalon – egy másik tagállamba utaznak

Noha az uniós joggal nem ellentétes az, ha a kiszabott szankció büntető jellegű, azzal ellentétesek azonban az olyan aránytalan szankciók, mint az elkövető havi nettó jövedelmének 20%-át kitevő pénzbüntetés

2015 augusztusában a finn állampolgár A egy kedvtelési célú vízi járművel Finnországból Észtországba, majd onnan visszautazott. Az utazás során áthaladt a Finnország és Észtország között található nemzetközi vizeken. Noha érvényes finn útlevéllel rendelkezett, az utazás során azonban azt nem tartotta magánál. Következésképpen a visszatérésekor Helsinkiben foganatosított határellenőrzés során A nem tudta az útlevelét vagy egyéb úti okmányát bemutatni, azonban személyazonossága a vezetői engedélye alapján megállapítható volt.

A syttäjä (ügyész, Finnország) eljárást indított A ellen enyhébb súlyú határsértés miatt. A finn szabályozás értelmében ugyanis a finn állampolgároknak – büntetőjogi szankciók terhe mellett – érvényes személyazonosító igazolványt vagy útlevelet kell maguknál tartani, amikor – bármely közlekedési eszközzel vagy útvonalon – másik tagállamba utaznak, vagy másik tagállamból érkezve belépnek Finnország területére.

Első fokon megállapításra került, hogy A bűncselekményt követett el, amikor a finn államhatár átlépésekor nem tartott magánál úti okmányt. Ugyanakkor nem szabtak ki vele szemben büntetést, mivel a bűncselekmény csekély súlyú volt, és a vele szemben a finn büntetőjog szerinti pénzbüntetési rendszerrel összhangban kiszabható pénzbüntetésnek az átlagos havi jövedelme alapján kiszámított összege aránytalan eredményre vezetett volna, mivel az említett pénzbüntetés teljes összege 95 250 eurót tett volna ki.

Mivel az ügyész által e határozattal szemben benyújtott fellebbezésnek nem adtak helyt, az ügyész felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Korkein oikeushoz (legfelsőbb bíróság, Finnország). Ez utóbbi bíróság ezt követően úgy határozott, hogy kérdést intéz a Bírósághoz azzal kapcsolatban, hogy összeegyeztethető-e az uniós polgároknak az EUMSZ 21. cikkben¹ biztosított szabad mozgáshoz való jogával a jelen ügy tárgyát képező finn szabályozás, különösen pedig azon büntetőjogi szankciórendszer, amely révén a nemzeti határ érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevél nélküli átlépése esetén az elkövető havi nettó jövedelmének 20%-át kitevő pénzbüntetés szabható ki.

A Bíróság álláspontja

A Bíróság az ítéletében először is meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett szankciók – adott esetben büntetőjogi jellegű szankciók – terhe mellett előírható, hogy az érintett személy

¹ A személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet határátlépésre vonatkozó rendelkezéseire tekintettel.

személyazonosító igazolványt vagy útlevelet köteles magánál tartani, amikor az állampolgársága szerinti tagállamtól eltérő tagállamba utazik.

E tekintetben először is megállapítja, hogy a 2004/38 irányelvben² használt, az EUMSZ 21. cikket pontosító „érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel” kifejezés azt jelenti, hogy valamely tagállam állampolgárának egy másik tagállamba történő utazáshoz való jogának gyakorlása valamelyik úti okmány magánál tartásának feltételétől függ. A szabad mozgáshoz kapcsolódó ezen formai követelmény³ célja, hogy megkönnyítse a szabad mozgáshoz való jog gyakorlását annak biztosítása révén, hogy az e joggal rendelkező személyeket a személyazonosság esetleges ellenőrzése során nehézség nélkül azonosítani lehessen. Következésképpen az a tagállam, amely az állampolgárait arra kötelezi, hogy a nemzeti határnak egy másik tagállamba való utazás céljából történő átlépésekor az érintett okmányok valamelyikével rendelkezzenek, hozzájárul ezen formai követelmény betartásához.

Másodszor, ami az említett formai követelményt be nem tartó uniós polgárral szemben kiszabható szankciókat illeti, a Bíróság a tagállamok e tekintetben fennálló autonómiájára hivatkozva pontosítja, hogy a tagállamok adott esetben büntető jellegű szankciókat is kilátásba helyezhetnek, feltéve hogy azok tiszteletben tartják többek között az arányosság elvét és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét.

A Bíróság következtetésképpen megállapítja, hogy **az uniós polgárok szabad mozgáshoz való jogával nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amellyel a tagállam büntetőjogi szankciók terhe mellett arra kötelezi a saját állampolgárait, hogy érvényes személyazonosító igazolványt vagy útlevelet tartsanak maguknál, amikor – bármely közlekedési eszközzel vagy útvonalon – egy másik tagállamba utaznak.** E szankciók részletszabályainak azonban összhangban kell állniuk az uniós jog általános elveivel, köztük az arányosság elvével és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvével.

A Bíróság egyébiránt ugyanerre a következtetésre jut azon követelményt illetően, hogy valamely tagállam állampolgárának személyazonosító igazolványt vagy útlevelet kell magánál tartania, amikor egy másik tagállamból érkezve belép e tagállam területére. Mindemellett pontosítja, hogy bár a tagállam állampolgárát a tagállam területére történő visszatérésekor fel lehet szólítani a személyazonosító igazolvány vagy útlevél bemutatására, az ilyen okmány magánál tartására vonatkozó kötelezettség nem lehet feltétele a beutazás jogának.

Végül a Bíróság azt a kérdést vizsgálja, hogy az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésével és a 2004/38 irányelvvel – az Európai Unió Alapjogi Chartájában előírt, a büntetések arányosságának elvével⁴ összefüggésben értelmezve – ellentétes-e az olyan büntetőjogi szankciórendszer, mint amelyet a finn jog a nemzeti határ érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevél nélkül történő átlépése esetére előír.

E tekintetben megjegyzi, hogy bár a tagállamok bírságot szabhatnak ki az uniós jog által biztosított valamely jog gyakorlására vonatkozó alaki követelmény be nem tartásának szankcionálása érdekében, **e szankciónak arányban kell állnia a jogsértés súlyával.** Márpedig, amennyiben – mint a jelen ügyben is – a szabad mozgáshoz való jog jogosultja nem tartja be az érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevél magánál tartására vonatkozó kötelezettséget, aki ugyan rendelkezik ilyen okmánnyal, de az utazás során csupán elmulasztotta azt magánál tartani, a jogsértés csekély súlyú. Ennélfogva **az olyan súlyos pénzügyi szankció, mint az elkövető havi nettó jövedelmének 20%-át kitevő pénzbüntetés, nem áll arányban e jogsértés súlyával.**

² Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.).

³ A 2004/38 irányelv (7) preambulumbekkezdése.

⁴ Az Európai Unió Alapjogi Chartája 49. cikkének (3) bekezdése.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499